

KOLEKTIVNÍ INVESTOVÁNÍ V ČESKÉ REPUBLICE

Havelková Květoslava

PRÁVNÍ ÚPRAVA

- v ČR dle zákona č. 189/2004 Sb.,
o kolektivním investování
- poslední novelizace od 1. srpna 2009

„kolektivním investováním se rozumí podnikání, jehož předmětem je **shromažďování peněžních prostředků** od veřejnosti **upisováním akcií** investičního fondu nebo **podílových listů** podílového fondu, investování na principu rozložení rizika a další obhospodařování tohoto majetku“

VÝVOJ

- počátky po roce 1989 tzv. kuponovou privatizací – nabídka akcií podniků a přes 300 investičních fondů
- špatná legislativa – prostor pro tunelování
Viktor Kožený – Harvardské investiční fondy
- do června 2002 prokázanou činností byl vytunelován majetek přes 50 miliard korun
- od r. 1998 teprve státní dozor v podobě Komise pro cenné papíry - do r. 2006, nyní pouze ČNB
- Se vstupem do EU podstatná změna právních předpisů – zákon č. 189/2004 Sb., který byl teprve v souladu s evropskými směnicemi

INVESTIČNÍ SPOLEČNOST

- právnická osoba - akciová společnost, označení investiční společnost v názvu
- předmětem činnosti:
 - vytváření a obhospodařování pod. fondů
 - obhospodařování invest. fondů na základě smlouvy o obhospodařování
- 23 invest. společností, např. : Investiční společnost České spořitelny, AKRO investiční společnost, ABD investiční společnost,...

FOND

- fond kolektivního investování – souhrnné označení pro investiční a podílové fondy
- **standardní fond** – splňuje požadavky práva Evropského společenství, pouze otevřené podílové fondy
- **speciální fond** – nesplňuje požadavky práva Evropského společenství, všechny možné formy

ČLENĚNÍ FONDŮ

- dle právní formy:
investiční × podílové
- dle institucionálního uspořádání:
otevřené × uzavřené
- dle aktiv, do kterých investují:
finanční × reálných aktiv
- dle výnosů:
důchodové × růstové × vyvážené

INVESTIČNÍ FOND

- akciová společnost založená na dobu určitou – uzavřený fond
- správa majetku může být svěřena investiční společnosti
- emitování pouze akcií stejné jmenovité hodnoty, bez omezení převoditelnosti
- nesmí: vydávat zatímní listy, prioritní akcie, zaměstnanecké akcie, ani dluhopisy

PODÍLOVÝ FOND

- bez právní subjektivity - založen a spravován investiční společností – emise podílových listů
- soubor majetku, který náleží všem vlastníkům podílových listů podílového fondu
- počet podílových fondů 144 × 28 investičních fondů
- otevřený × uzavřený

OTEVŘENÝ POD. FOND

- volný přístup nových investorů – není omezen počet vydávaných podíl. listů
- právo investora na odkoupení podíl. listu
- podílový list nemusí mít jmenovitou hodnotu – odkoupení za aktuální hodnotu ke dni, kdy byla obdržena žádost podílníka na odkoupení

UZAVŘENÝ POD. FOND

- předem stanoven počet emitovaných pod. listů
- společnost neodkupuje listy zpět od podílníků – lze je pouze prodat na kapitálovém trhu
- vytvořen na dobu určitou – poté do likvidace nebo přeměna na otevřený fond

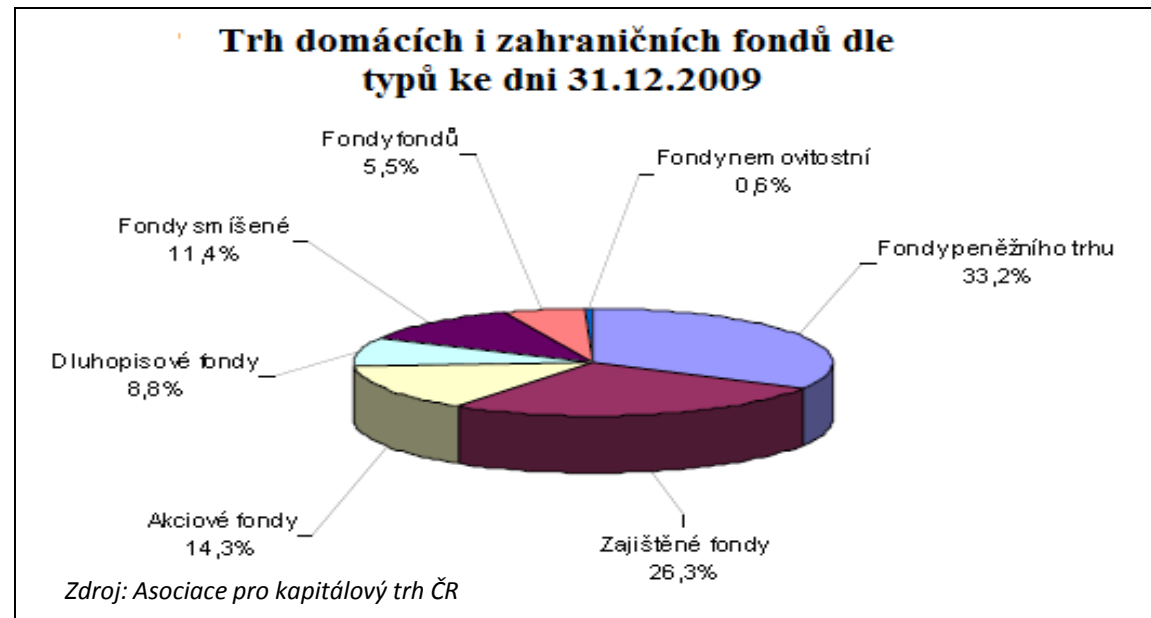

FONDY DLE AKTIV

- základní členění, pouze orientační
- jednotlivé typy dále členěny, či závazné kombinace
- **Fondy akciové** – nejrizikovější
- **Fondy peněžního trhu** – nejbezpečnější, téměř nulový pokles hodnoty – např. krátkodobé státní dluhopisy × nízká výnosnost
- **Fondy dluhopisové**
- **Fondy reálných aktiv** – starožitnosti, umělecké předměty – nejvyšší zhodnocení, např. i v době inflace, při otřesech finančních trhů
- **Fondy nemovitostí**
- **Fondy derivátů** – finanční, komoditní termínované smlouvy, opční smlouvy
- **Fondy indexové** – vysoká transparentnost, vývoj dle světových indexů
- **Fondy fondů** – investice do akcií či pod. listů jiných fondů, často spojeno s placením více poplatků
- **Fondy smíšené** – kombinace investování do více typů či druhů majetku
- **Fondy garantované** – portfolio z více druhů finančních derivátů (v kombinaci s fixně úročenými obligacemi), tak aby jeho hodnota nemohla klesnout

TRH FONDŮ

Fond	Riziko	Invest. horizont	Výnos
dluhopisové	malé až střední	2 – 3 roky	nízký až střední
akciové	vysoké	5 let a více	vysoký

- vývoj: pomalé změny, nejvíce fondy peněžního trhu, zajištěné fondy, růst podílu akciových fondů

FONDY DLE VÝNOSŮ

- dividendy × kapitálový výnos
- **Fondy důchodové** - přednostní vyplácení dividend z akcií, podílů z pod. listů z hospodářského výsledku → pravidelné běžné výnosy
- **Fondy růstové** – reinvestování dosaženého zisku , tím zvyšování aktuální hodnoty akcií a listů → kapitálový výnosy v době prodeje
- **Fondy vyvážené** – kombinace → příjmy běžné i kapitálové

SPRÁVA PORTFOLIA

- forma správy je kritérium, které se promítá do výše poplatků (poplatky: vstupní, výstupní, objemové nebo bez poplatků – indexové fondy)
- **aktivní** – portfolio se neustále obměňuje → rostou transakční náklady → výše vstupních a výstupních poplatků či procentní srážku
- **pasivní** – držba jedno sestaveného portfolia až do doby splatnosti – minimální transakční náklady

DEPOZITÁŘ

- každý fond musí mít svého depozitáře
- jeho účelem je evidence a kontrola majetku fondu
„Depozitář eviduje majetek fondu kolektivního investování a kontroluje, zda fond kolektivního investování nakládá s majetkem v souladu se zákonem a statutem.“
- banka se sídlem v ČR nebo pobočka zahraniční banky v ČR – na základě smlouvy
- činností je:
 - zajišťování úschovy nebo opatrování majetku
 - evidence pohybu veškerých peněžních prostředků fondu
 - zajištění vypořádání obchodů
 - kontrola, zda jsou výnosy používány v souladu se zákonem

INFORMACE PRO INVESTORY

- **statut fondu** - údaje o:
 - investiční politice
 - způsobu nakládání s výnosy z majetku
 - otevřený/uzavřený
 - veřejné obchodovatelnosti
 - bance, která vykonává funkci depozitáře
- **prodejní projekt** – jednoduchý dokument se základními údaji
- **prodejní leták** – základní informace (strategie, historická výkonnost, cíl – vzbudit zájem)

VHODNÍ INVESTOŘI

Vhodné pro investory, kteří:

- nechtějí nést riziko s přímými investicemi
- nemají dostatek znalostí a času řídit své investice
- mohou investovat pouze menší částku či mají zájem investovat pravidelně

VÝHODY

- stálá likvidita vložených prostředků
- diverzifikace rizika
- snížení informačních a transakčních nákladů
- investice, ke kterým by se drobný investor nedostal
- profesionální správa svěřeného majetku
- jednoduché a pohodlné investování
- většinou vyšší výnos než při držení úspor u komerčních bank

NEVÝHODY

- rizika spojená s investováním na trhu
- správní poplatky
- ztráta možnosti ovlivnit zaměření investic
- investice nejsou pojištěny

HODNOTA MAJETKU

- **CZK = 234 520 933 770** hodnota majetku investovaného do podílových a investičních fondů nabízených v ČR
- téměř polovina v zahraničních fondech, které jsou nabízeny na českém trhu

234, 88 mld. CZK

(k 31.12.2008)

234, 52 mld. CZK

(k 31.12. 2009)

- 9,36 mld., -3,84%

ZDROJE

- Zákon č.189/2004 Sb., o kolektivním investování
- POSPÍŠILOVÁ A.,- POSPÍŠIL M., *Cenné papíry a podnikání na kapitálovém trhu*, VŠAP, Praha 2006
- REJNUŠ O., *Peněžní ekonomie - Finanční trhy*, CERM, Brno 2004
- www.akatcr.cz
- www.cnb.cz
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Kup%C3%B3nov%C3%A1_privatizace
- prezentace dostupná na:
https://quercus.kin.tul.cz/~sarka.hyblerova/multiedu/FI2/FI2_5.ppt
- prezentace z přípravy na makléřské zkoušky Ing. G. Oškrdalové